

בבית משפט השלום בירושלים

בית משפט השלום ירושלים
א 15221/97
אבו חדיר נ. כולאני
תאריך פתיחה: 28/08/97

בעניין: 1. אבו חדיר

סדר דין: רגיל

2. אבו חדיר

שניהם ע"י ב"כ עו"ד הישאם שבאיטה ו/או
האלה ח'ורי ו/או אליהו אברם
מהמוקד להגנת הפרט
מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר
רח' אבו עוביידה 4, ירושלים, 97200
טל: 02-6283555; פקס: 02-6276317

התובעים

נ ג ד

1. כולאני

2. אברהם

3. מלכה

4. ביטון

אשר כתובתם למסירת כתבי בית דין הינה משטרת ישראל
המטה הארצי, ירושלים.

5. מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז תל אביב (אזרחי)
רח' הנרייטה סולד 1
תל אביב 64924
טל': 03-6970222; פקס: 03-6918541

הנתבעים

מהות התביעה: נזיקית, פיצויים בגין נזקי גוף
סכום התביעה: 130,000 ש"ח

כתב תביעה

1. התובע 1 הינו יליד שנת 1969, תושב מחנה הפליטים שועפאט שבמזרח ירושלים.
- התובע 2 הינו יליד שנת 1974, תושב מחנה הפליטים שועפאט שבמזרח ירושלים. בתקופה הרלבנטית לעובדות התביעה היה התובע 2 קטין.
2. הנתבעים 1, 2, 3, 4 היו בתקופה הרלבנטית לעובדות התביעה שוטרי משמר הגבול במשטרת ישראל (להלן: "הנתבעים").
3. הנתבעת 5 הינה והיתה בתקופה הרלבנטית לכתב התביעה אחראית על פעולותיהם של נתבעים 1, 2, 3, 4 (להלן: "נתבעת 5").
4. בתאריך 20.11.90 בשעות הבוקר, הגיע נתבע 1 עם מספר שוטרי משמר גבול אחרים (להלן: "השוטרים") למחנה הפליטים שועפאט במזרח ירושלים על מנת למחוק סיסמאות שנכתבו, בין היתר, על קירות בית סבו של התובע 1 אשר ברחוב בלאל אבן רבאח.
5. בסמוך לשעה 11:30, התובע 1 - אשר ליווה את אימו בדרכם חזרה לביתם לאחר עריכת קניות בשוק - הבחין באחד השוטרים צובע את הקירות בצבע שחור.
- התובע 1 העיר באוזני השוטר כי הצבע השחור מכתים ומלכלך את הקירות הבהירים ומן הראוי לצבוע את הקירות בצבע בהיר או לאפשר לדיירי הבית לנקות את הסיסמאות במים וסבון.
6. משהתעלם השוטר מהערת התובע 1, המשיך התובע 1 בדרכו. לאחר מספר מטרים, הבחין התובע 1 בנתבע 1 אשר שאל אותו מדוע הוא מסתכל עליו. הנתבע 1 הורה לתובע 1 להסתלק מהר מהמקום.
7. אימו של התובע 1 (להלן: "האם"), שהיתה עימו כאמור, תהתה ושאלה את הנתבע 1 שמא אסור לבנה להביט בו.
- הנתבע 1 קילל קללות גסות את האם אשר הגיבה אף היא בקללות. הקללות ההדדיות נמשכו עד אשר נתבע 1 התקרב לאם באופן מאיים.
- התובע חשש שמא יכה נתבע 1 את אימו ועל כן התייצב בין נתבע 1 לבין אימו, על מנת להגן עליה.
8. בעוד התובע 1 מפריז בין נתבע 1 לאימו, חבט נתבע 1 באלה בחוזקה על זרועו של התובע 1.
- נתבע 1 יחד עם שני שוטרים אחרים שהיו לצידו, גררו את התובע 1 והעלו אותו על ג'יפ משמר הגבול (להלן: "הג'יפ").
9. התובע 1 נותר לבדו בג'יפ משך רגעים ספורים. נתבע 1 עבר אל מאחורי התובע 1, מחוץ לג'יפ, וסטר בחוזקה על צווארו.
10. באותה עת, התובע 2, אשר עבד במוסד הסמוך לאיזור האירוע, יצא מהמוסד על מנת לראות מה סיבת ההתקהלות והמהומה שבחוץ.

11. מיד עם הגיעו לאיזור האירוע, נדרש התובע 2 על ידי שוטרי משמר הגבול לעזוב מיד את המקום.
התובע 2 החל לצעוד בדרך חזרה, אלא שנתקל בנתבעים 3 ו-4 אשר אחזו בשני צדדיו והחלו לסטור לו תוך שהם גוררים אותו ומכניסים אותו לג'יפ בו ישב התובע 1.
12. הנתבעים ו/או שוטרים אחרים והתובעים נסעו בג'יפ לכיוון תחנת המשטרה בנווה יעקב (כיום תחנת דרום).
13. כשהג'יפ הגיע לתחנת המשטרה בנווה יעקב, הורדו התובעים מהג'יפ והמתינו בחוץ עד אשר תתאפשר כניסתם לתחנה.
משסירב האחראי על התחנה להכניסם, לקחו הנתבעים את התובעים לחצר מאחורי מבנה תחנת המשטרה בנווה יעקב. נתבע 1 הורה לתובעים לשבת על הריצפה בעודו סוטר על פניו של התובע 1.
14. בעוד התובעים יושבים על הריצפה, נתבע 1 בעט והיכה באלה את התובע 1 בצדו השמאלי של גופו, ובמיוחד על רגלו וזרועו השמאליות. אחד מבין הנתבעים 2, 3 ו-4 סייע לנתבע 1 במלאכת הכאת תובע 1 בעוד שני האחרים מכים את התובע 2 בבעיטות וסטירות בכל חלקי גופו.
15. נתבע 1 הפסיק להכות את התובע 1 רק לאחר שאחד השוטרים - אשר עבר בסביבה ואשר שמע את צרחות כאבו של תובע 1 - הניע אותו לעשות כן. שאר הנתבעים הפסיקו את ההכאה יחד עימו.
16. התובעים הועלו שוב לג'יפ ונלקחו לתחנת המשטרה במגרש הרוסים. התובע 2, בהיותו קטין, נלקח למפלג הנוער.
17. התובע 1 נחקר על ידי אחד החוקרים במגרש הרוסים, התלונן בפניו על אירוע התקיפה, והראה לו את סימני האלימות שהכתימו את גופו. בעקבות זאת, החוקר הפנה את התובע לחובש בית המעצר אשר בדק אותו.
18. למרות זאת, התובע 1 נעצר לעשרים וארבע שעות ושוחרר לאחר מכן בערבות. התובע 2 נעצר לארבעים ושמונה שעות ושוחרר אף הוא בערבות.
19. בעקבות האירוע, ולאחר שחרורו, הגיש תובע 1 תלונה במטה משמר הגבול בירושלים. בעקבות הגשת התלונה הועמד נתבע 1 לדין משמעתי והורשע בשימוש בכח בלתי סביר ובניגוד לחוק (פיסקה 19 לעבירות על המשמעת של פקודת המשטרה).
20. בהכרעת הדין קבעו חברי בין הדין המשמעתי בית היתר: "אנו מאמינים למתלונן כי הוא אכן הוכה על ידי הנאשם ואחרים שלא כדין אך במיוחד על הנאשם הן בג'יפ בשועפט והן מאחורי מבנה הנקודה בנווה יעקב" (עמוד 19 להכרעת הדין).
על גירסת ההגנה כפי שנפרסה במהלך המשפט המשמעתי, מעירים חברי בית הדין בין היתר: "...מסתירות כאלה מתבקשת מסקנה אחת, והיא שאין לקבל את גירסת ההגנה, שכן היא אינה אמינה לחלוטין. נעשה הרבה על ידי

הנאשם כדי לטשטש את התמונה האמיתית, אך מאחר ולא את הכל ניתן לתאם, ולכל אחד הגבולות שלו, ה"גיבוי" שכביכול ניסו לתת במקרה זה לנאשם, הפך לו לרועץ וברור לנו כשמש בצהרי היום, שהגיבוי, הפך לחיפוי על התנהגות בלתי חוקית מצידו של הנאשם...". (עמוד 9 להכרעת הדין).
מצ"ב הכרעת הדין כנספח א' לכתב התביעה וכחלק בלתי נפרד ממנו.

21. יצוין שנתבעים 3 ו-4 לא הועמדו לדין וההליכים נגדם הופסקו מפאת שחרורם מהחיל ואילו נתבע 2 הועמד לדין וזוכה מחמת הספק.

אחריות הנתבעים

תקיפה

22. התובעים יטענו כי הכאתם בכל חלקי גופם על ידי הנתבעים מהווה תקיפה כמשמעותו של מושג זה בסעיף 23 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש], תשכ"ח-1968.

רשלנות

23. התובעים יוסיפו ויטענו כי מעשה התקיפה של הנתבעים מהווה עוולת רשלנות בפני עצמה.

24. בנוסף, התובעים יטענו כי הנתבעים התרשלו ורשלנותם התבטאה בין היתר במעשים ו/או במחדלים כדלקמן:

א. חרגו מסמכותם ופעלו בניגוד לחוק ולפקודות ו/או לצווי ו/או להנחיות מפכ"ל המשטרה או מפקד משמר הגבול בכך שתקפו את התובעים שלא כדין ו/או השתמשו בכח מופרז בנסיבות העניין.

ב. התנהגו בחוסר זהירות ו/או בקלות דעת ו/או בזלזול ו/או באי אכפתיות כלפי שלמות גופם ובריאותם של התובעים וכן בניגוד להתנהגות שוטרים סבירים ומיומנים בנסיבות דומות.

ג. לא עשו כל שביכולתם של אנשי משטרה סבירים לעשות בכדי למנוע את הפגיעה בתובעים או להקטין אותה.

ד. נקטו בשיטה פסולה לשמירה על הסדר הציבורי.

ה. השתמשו לרעה בסמכותם בכך שנטלו את החוק לידיהם והפעילו כח נגד התובעים ללא כל הצדק שבדין ו/או ללא כל סיבה סבירה ו/או במידה מופרזת של כח.

הפרת חובות חקוקות

25. התובעים יוסיפו ויטענו כי הנתבעים הפרו חובות חקוקות שבדין אשר נועדו לפי מובנן הנכון להגן על סוג האנשים עימם נמנים התובעים, וגרמו בכך לנזקים להם טוענים התובעים.

26. במיוחד, יטענו התובעים כי הנתבעים הפרו את החובות החקוקות שבחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק") ובפקודת המשטרה [נוסח חדש] תשל"א-1971 (להלן: "הפקודה").

27. ליתר פירוט ומבלי לפגוע בכלליות הנטען לעיל, יטענו התובעים כי הנתבעים הפרו את החובות שלהלן:

א. סעיף 280 (1) לחוק, האוסר על עובד ציבור להשתמש לרעה בסמכותו כדי לעשות מעשה שרירותי הפוגע בזכותו של אחר.

ב. סעיפים 333, 334 ו-335 לחוק, האוסרים פציעה וחבלה חמורים.

ג. סעיפים 378, 379, 380 ו-382 לחוק בדבר תקיפה ובדבר תקיפה הגורמת חבלה של ממש ותקיפה בנסיבות מחמירות.

ד. סעיף 3 לפקודה, בדבר חובתו של כל שוטר לקיים את הסדר הציבורי ולשמור על בטחון הנפש.

ה. סעיף 19(א) לתוספת השנייה לפקודה, האוסר שימוש בכוח כלפי אדם במסגרת מילוי תפקיד בניגוד לפקודות המשטרה או כל הוראה אחרת שניתנה כדין.

אחריות נתבעים: כליאת שווא

28. התובעים יטענו, בנוסף, כי הנתבעים שללו כאמור את חירותם של התובעים שלא כדין משך שעות ארוכות ובכך ביצעו מעצר שווא ועוולת כליאת שווא כמשמעות מושג זה בסעיף 26 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש] תשכ"ח-1968.

אחריות הנתבעת מס' 5

29. התובעים יטענו כי הנתבעת אחראית באחריות שילוחית בגין המעשים ו/או מחדליהם דלעיל של הנתבעים בהיותם שלוחיה ו/או עובדיה ו/או פועלים מטעמה.

30. כמו כן, התובעים יטענו כי הנתבעת אחראית באחריות ישירה לנוזקים שנגרמו לתובע עקב רשלנות ו/או חוסר זהירות ו/או הפרת חובה חקוקה המתבטאים בין היתר במעשים ו/או במחדלים הבאים:

א. לא מילאה את חובותיה ו/או את יעודיה על פי הדין לדאוג לבטחון תושבי המדינה והתובעים ו/או לא דאגה לכך כי השוטרים בכלל ו/או הנתבעים בפרט יימנעו משימוש בכח ו/או יימנעו משימוש בכח שלא לצורך ביצוע מעצר ו/או יימנעו משימוש בכח באופן העולה על הסביר.

ב. לא פיקחה ו/או לא פיקחה כראוי על מעשיהם ומחדליהם של הנתבעים, שלוחיה, ו/או פעלה בחוסר זהירות ולא שמה לב ו/או לא השגיחה על האנשים המסורים לאחריותה.

ג. לא דאגה להדריך ו/או להורות לנתבעים שלא להשתמש לרעה בסמכותם ולא לעשות מעשה שרירותי הפוגע בזכותם של אחרים ובכללם התובע.

ד. לא דאגה להדריך ו/או להגדיר לשלוחיה את דבר חובתם בקיום הסדר הציבורי, שלום הציבור ובטחונו.

ה. לא דאגה להבהיר לנתבעים את הוראות ו/או צווי ו/או הנחיות מפכ"ל המשטרה ו/או פיקחה והדריכה שלא כיאות את ההוראות הנ"ל ו/או לא נתנה הוראות בטיחות כלל ו/או במידה מספקת ו/או לא וידאה כי אנשים המסורים להדרכתה, ידעו או ישמרו עליהן.

ו. לא עשתה את כל שביכולתה ו/או כל שהיה עליה לעשות ו/או כל שנכון ו/או דרוש היה לעשות כדי למנוע את אירוע התקיפה ונזקיו, ו/או פעלה בקלות ראש ובחוסר זהירות ולא שמה לב ו/או לא השגיחה על אנשים המסורים לאחרייתה.

נזקי התובעים

31. כתוצאה ממעשיהם ו/או מחדליהם של הנתבעים, נחבל התובע 1 בכתפו, זרועו וירכו השמאליים.

כאמור, התובע 1 נבדק על ידי חובש במרפאת בית המעצר. מזכר מרפאת בית המעצר אל מחלקת ביקורת ותלונות ציבור מתאריך 7.5.91 מצורף כנספח ב' לכתב התביעה ומהווה חלק בלתי נפרד ממנו.

32. בנוסף, למחרת שחרורו, פנה התובע לרופא בבית החולים מוקסאד במזרח ירושלים אשר הבחין בחבלות ונפיחות בפלג גופו השמאלי של התובע. מצ"ב מסמך רפואי וכן תעודה רפואית חתומים על ידי ד"ר יאסר אלרמלי מבית החולים מוקסאד, מתאריכים 20.11.90 ו-21.11.90 כנספח ג' לכתב התביעה והמהווים חלק בלתי נפרד ממנו.

33. כתוצאה מהחבלות ו/או הפציעות הנ"ל, סבל התובע 1 מכאבים עזים בכל חלק גופו השמאלי משך שבועיים ימים. משך תקופה זו, התקשה התובע 1 ללכת, נאלץ לנוח בביתו ולהיעדר מעבודתו.

34. כתוצאה ממעשיהם ו/או מחדליהם של הנתבעים, נחבל התובע 2 בגבו, ברגליו ובכתפו. כתוצאה מכך נתבע 2 סבל מכאבים משך מספר ימים ונאלץ להיעדר מעבודתו ולנוח בביתו משך שבוע ימים.

35. כמו כן, התובעים נעצרו שלא כדין וללא כל סיבה, נשללה חירותם והם הוחזקו בתא המעצר משך שעות ארוכות בעודם פצועים וחבולים. התובע 1, כאמור, נעצר לעשרים וארבע שעות והתובע 2 נעצר לארבעים ושמונה שעות, למרות היותו קטין.

36. בנוסף, התובעים נלקחו כאמור באופן מתוכנן על ידי הנתבעים כשהם אחוזי פחד, חסרי אונים ובמצב של חוסר ודאות מוחלט לגבי מר גורלם.

מעשיהם המתוכננים של התובעים, קור רוחם ובמיוחד הרצון לבצע את זממם במקום מבודד ורחוק ממבטם של העוברים ושבים, גרמו לתובעים טראומה קשה אשר ליוותה אותם משך חודשים ארוכים.

37. בגין כל הנזקים שפורטו לעיל, התובע 1 מעמיד את תביעתו על סך גלובאלי של 80,000 ש"ח.

התובע 2 מעמיד את תביעתו על סך גלובאלי של 50,000 ש"ח.

38. כל הטענות הנטענות בכתב תביעה זה נטענות במצטבר או לחילופין או משלימות זו את זו, הכל לפי העניין, הקשר הדברים והדבקים. בכל מקום בכתב התביעה שבו מיוחס מעשה או מחדל או שבו נטענה טענה ביחס לנטל הראיה או המחדל, נטענת הטענה כנגד הנתבעים ביחד ולחוד וכן כנגד עובדיהם, נציגיהם ושליחיהם בהתאמה, והכל לפי הקשר הדברים.

39. לבית המשפט הנכבד הסמכות המקומית והעניינית לדון בתביעה.

40. אשר על כן מתבקש בית המשפט הנכבד להזמין את הנתבעים לדין ולחייבם לשלם לתובע ביחד או לחוד את מלוא נזקיהם כמפורט לעיל ו/או לפי כל פירוט אחר כפי שימצא בית המשפט לנכון ולצודק בנסיבות העניין וכן לחייב את הנתבעים בתשלום הוצאות המשפט, שכר טירחת עו"ד והכל בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק עד התשלום בפועל.

עו"ד הישאם שבאיטה
ב"כ התובע

ירושלים, היום 28 לחודש אוגוסט שנת 1997

(ת.ש. 1856, מ"מ 19091)